

*การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอสีชมพู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

วงศ์เดือน ทนจันทา^{1*} อำนวย มีราคา²

¹นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต

²อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต

*Corresponding author e-mail: Vongdu02@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และเพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการดังกล่าวโดยพิจารณาความแตกต่างตามเพศ ขนาดของสถานศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารและครูผู้สอนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวนทั้งสิ้น 205 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.770 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน รวมถึงการทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ t-test และ F-test ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสีชมพู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ ขนาดของสถานศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ, ผู้บริหารสถานศึกษา; อำเภอสีชมพู.

ACADEMIC ADMINISTRATION OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN SI CHOMPHU DISTRICT UNDER THE OFFICE OF KHON KAEN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 5

Vongduean Thonchantha^{1*} Amnuai Meerakar²

¹Master of Education Program in Educational Management, Pitchayabundit College

²Lecturer of Faculty of Education, Pitchayabundit College

*Corresponding author e-mail: Vongdu02@gmail.com

ABSTRACT

This research aimed to study the academic management of school administrators and to compare the academic management based on gender, school size, and years of experience of both school administrators and teachers. The sample group consisted of 205 school administrators and teachers, with the sample size determined using the Krejcie and Morgan table. The research instrument was a questionnaire divided into two parts, with a reliability coefficient of 0.770. Data analysis was performed using descriptive statistics, including frequency, percentage, mean, and standard deviation, along with hypothesis testing using t-test and F-test. The results revealed that: 1. Academic administration of educational institution administrators in Pink District Under the jurisdiction of the Khon Kaen Primary Educational Service Area Office, Area 5, overall it is at a high level 2. Results of comparing opinions regarding academic administration of educational institution administrators, classified by gender and size of educational institution. and experience in working, it was found that opinions on academic administration as a whole were not significantly different

Keywords: Academic administration, school administrators; Si Chomphu District.

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดกรอบแนวคิดและทิศทางสำคัญในการจัดการศึกษาของประเทศไว้อย่างชัดเจน โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน และการพัฒนาสังคมไทยให้ก้าวสู่การเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ที่เข้มแข็งและยั่งยืน ทั้งนี้ การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ตั้งเป้ามุ่งให้การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและความเจริญก้าวหน้าของสังคมโดยรวมอย่างสมดุล ครอบคลุมทั้งด้านสติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ ตลอดจนการอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ การศึกษาควรมุ่งพัฒนาคนไทยทุกคนอย่างรอบด้าน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับช่วงวัย ความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยเฉพาะของแต่ละคนเริ่มตั้งแต่การวางรากฐานที่มั่นคงในวัยเด็ก เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาอย่างสมดุล การปลูกฝังคุณลักษณะของการเป็นพลเมืองที่ดี มีวินัย มีความรับผิดชอบ และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสันติในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ธีระ รุญเจริญ, 2550)

การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจสำคัญของสถานศึกษามีบทบาทโดยตรงต่อคุณภาพการจัดการศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยการบริหารงานวิชาการประกอบด้วยภารกิจที่หลากหลายและครอบคลุมหลายด้าน เริ่มตั้งแต่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง นโยบายทางการศึกษา ตลอดจนบริบทและความต้องการของชุมชน รวมถึงการจัดทำและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังครอบคลุมถึงการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับศักยภาพและความแตกต่างระหว่างบุคคล ควบคู่กับการนิเทศ ติดตาม และส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ก็เป็นอีกภารกิจสำคัญ โดยต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีความยุติธรรม และสะท้อนผลการเรียนรู้ที่แท้จริงของผู้เรียน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป การบริหารงานวิชาการยังรวมถึงการจัดหา พัฒนา และใช้สื่อ นวัตกรรม รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาให้มีความเหมาะสม ทันสมัย และสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในยุคปัจจุบัน ตลอดจนการบริหารและพัฒนาบุคลากรด้านวิชาการให้มีความรู้ ความสามารถในการด้านวิชาการ (อำนาจ มีราคา, 2566)

การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 มีความแตกต่างหลากหลายตามขนาด บริบท และวัฒนธรรมองค์กร ส่งผลให้ประสิทธิภาพการดำเนินงานไม่เท่าเทียมกัน อีกทั้งนโยบายภาครัฐที่เปลี่ยนแปลงบ่อยยังกระทบต่อการวางแผนระยะยาว ทำให้เกิดความเลื่อมล้ำและลดทอนคุณภาพการศึกษา ดังนั้น สถานศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อยกระดับการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอ สีชมพู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 เพื่อเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานในการพัฒนาสถานศึกษาซึ่งผลของการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนจะส่งผลโดยตรงต่อผู้เรียนและการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอสีชมพู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอสีชมพู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำแนกตามเพศขนาดของสถานศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรในการวิจัยคือผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในอำเภอสีชมพู ปีการศึกษา 2568 จำนวน 436 คน จาก 253 โรงเรียน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน และการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดสถานศึกษา ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 205 คน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 23 คน และครูผู้สอน จำนวน 182 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ ได้แก่ เพศ ขนาดของสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอสีชมพู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดการวิจัย จากนั้นพัฒนาแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแนวคิดของลิเคิร์ท และนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป เมื่อปรับปรุงแล้วให้ที่ปรึกษาตรวจสอบและทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่ตัวอย่างจำนวน 30 คน พบค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.770 ก่อนปรับปรุงขั้นสุดท้ายและนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถามผ่าน Google Form จากนั้นตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูล และนำไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยความถี่และร้อยละ ส่วนข้อมูลการบริหารงานวิชาการวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการจำแนกตามเพศ ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ สถิติทดสอบ t-test แบบ Independent Samples สถิติทดสอบ F-test แบบ One-way ANOVA กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีการทดสอบตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) เนื่องจากสามารถใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เท่ากันหรือต่างกันได้

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอสีชมพูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	3.70	0.69	มาก
2. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.21	0.37	มาก
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.04	0.40	มาก
4. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	4.08	0.46	มาก
5. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	3.58	0.67	มาก
6. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	3.57	0.73	มาก
7. ด้านการนิเทศการศึกษา	3.76	0.9	มาก
รวม	3.85	0.34	มาก

1. จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ผู้บริหารติดตาม ประเมินผล และนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ รองลงมาคือ ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของครูในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารจัดให้มีการทบทวนและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอโดยอิงจากข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

1.2 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ผู้บริหารจัดหาและพัฒนาสื่อเทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาและกลุ่มผู้เรียน รองลงมาคือ ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการจัดการเรียนการสอน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน

1.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ผู้บริหารจัดให้มีการอบรมหรือส่งเสริมให้ครูพัฒนาทักษะในการวัดและประเมินผลตามหลักการที่ถูกต้อง รองลงมาคือ ผู้บริหารมีระบบการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนที่ชัดเจน โปร่งใส และเป็นธรรมสำหรับนักเรียนที่ย้ายเข้า/ย้ายออก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และตามมาตรฐานที่กำหนด

1.4 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ผู้บริหารดำเนินการจัดเก็บและใช้ข้อมูลสารสนเทศด้านคุณภาพการศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รองลงมาคือ ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายและแนวทางในการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม

1.5 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมาคือ ผู้บริหารติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการเรียนรู้ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ของครู

2. ผลการวิเคราะห์พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีเพศ ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

1. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการจัดการศึกษาอย่างเหมาะสม หลายคนได้ผ่านการอบรมหรือการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ การนิเทศการสอน หรือการวางแผนยุทธศาสตร์ด้านคุณภาพผู้เรียน ส่งผลให้ผู้บริหารสามารถมองเห็นปัญหาและความต้องการของโรงเรียนได้อย่างชัดเจน และนำไปสู่การวางแผนงานวิชาการที่ตอบสนองความจำเป็นเฉพาะของแต่ละสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม โรงเรียนในพื้นที่ที่มีการจัดระบบการกำกับติดตามงานวิชาการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการมักมีการประชุมปรึกษาหารือ วางแผนการสอน และประเมินผลเป็นประจำ ส่งผลให้การดำเนินงานต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีทิศทาง ไม่เพียงแต่ติดตามผลการเรียนของนักเรียนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการนิเทศการสอน การตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ การสังเกตชั้นเรียน และการประเมินคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย การดำเนินงานอย่างเป็นระบบเช่นนี้ทำให้สามารถค้นพบจุดเด่นและจุดที่ต้องพัฒนาได้อย่างทันท่วงที และช่วยให้โรงเรียนสามารถปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนได้อย่างต่อเนื่อง ปัจจัยสำคัญอีกประการคือความร่วมมือของครูและบุคลากรภายในสถานศึกษา ครูส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาโรงเรียนและพร้อมทำงานร่วมกับผู้บริหารในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บรรยายภาคการทำงานที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การช่วยเหลือกันในการวางแผนการสอน การทำสื่อการเรียนรู้ และการประเมินผลผู้เรียน ล้วนเป็นตัวแปรที่ผลักดันให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีคุณภาพ นอกจากนี้ ครูจำนวนมากยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาตนเอง เช่น การเข้าร่วมอบรม การศึกษาดูงาน หรือการเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ซึ่งช่วยให้ความรู้ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อีกทั้ง การสนับสนุนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ก็ส่งผลอย่างมากต่อประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการในพื้นที่ ผู้บริหารสถานศึกษามักได้รับคำแนะนำ เครื่องมือทางวิชาการ และแนวนโยบายจากสำนักงานเขตพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ ทำให้โรงเรียนมีทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจน มีเป้าหมายเชิงคุณภาพที่สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และได้รับความช่วยเหลือเมื่อต้องการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาเฉพาะด้าน นอกจากนี้ การ

นิเทศ ติดตาม และประเมินผลจากเขตพื้นที่ยังช่วยสร้างแรงกระตุ้นให้โรงเรียนดำเนินงานด้านวิชาการอย่างมีมาตรฐานและมีความรับผิดชอบสูงขึ้น สุดท้าย ความมุ่งมั่นของผู้บริหารสถานศึกษาในการยกระดับคุณภาพผู้เรียนถือเป็นหัวใจสำคัญของความสำเร็จ การกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย และเป้าหมายที่ชัดเจน และการนำหลักการบริหารที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาปรับใช้ ทำให้การจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนมีความหมายและมีทิศทางที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน สะท้อนถึงการประยุกต์ใช้แนวคิด CIPP ในการกำกับคุณภาพงานวิชาการ Stufflebeam & Shinkfield (2007) สอดคล้องกับงานวิจัยของนารี ปราถนาม (2566) การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน ได้แก่ การบริหาร หลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 การวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 การนิเทศการศึกษา มี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุดารัตน์ วรสาร (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอหนองกุงศรี 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอหนองกุงศรี 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อเรียงจากค่าค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการวัดประเมินผลและงานทะเบียนเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการนิเทศการศึกษา ตามลำดับ

1.1 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารมีความเข้าใจแนวทางการจัดทำและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาและความต้องการของผู้เรียน สามารถวางแผน บริหารจัดการ วิเคราะห์ปัญหา และติดตามประเมินผลได้อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งให้ความสำคัญกับความร่วมมือของครูและบุคลากร ทำให้หลักสูตรเหมาะสม ทันสมัย และนำไปใช้ได้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของสุดารัตน์ วรสาร (2566) และแนวคิดของ Lawrence Stenhouse ที่เน้นการพัฒนาหลักสูตรจากความร่วมมือและบริบทของโรงเรียนเพื่อให้ตอบสนองต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง

1.2 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสามารถนำสื่อและเทคโนโลยีไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจัยสำคัญประการแรกคือความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารเอง ผู้บริหารมีความเข้าใจในการเลือกใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนและความต้องการของนักเรียน อีกทั้งสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการวางแผนและติดตามผลการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ปัจจัยต่อมาคือการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด ทั้งด้านงบประมาณ อุปกรณ์ และโอกาสในการอบรม ซึ่งทำให้ผู้บริหารสามารถเข้าถึงเครื่องมือและสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ ได้อย่างเพียงพอและทันสมัย นอกจากนี้ ความร่วมมือของครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนยังช่วยให้การใช้เทคโนโลยีเกิดผลจริงต่อการเรียนการสอน อีกทั้งผู้บริหารยังตระหนักถึงความสำคัญของสื่อเทคโนโลยีในการยกระดับคุณภาพการศึกษา ทำให้เกิดแรงจูงใจในการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ทั้งการเข้าร่วมอบรม สัมมนา และกิจกรรมทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งทั้งหมดนี้มีส่วนช่วยให้การบริหารงานวิชาการด้านสื่อและเทคโนโลยีอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับ แนวคิดการยอมรับนวัตกรรมของ Rogers (2003) ที่อธิบายว่าการนำเทคโนโลยีหรือสิ่งใหม่มาใช้อย่างแพร่หลายขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้าน ได้แก่ ลักษณะของนวัตกรรม ความพร้อมของผู้ใช้ ระบบ

สนับสนุนทางสังคม และบริบทขององค์กร หากองค์ประกอบเหล่านี้เอื้อต่อการใช้งาน การยอมรับเทคโนโลยีก็จะสูงขึ้น สอดคล้องกับสถานศึกษาในปัจจุบันที่มีโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีพร้อม มีการอบรมพัฒนาวิชาชีพครู

1.3 การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากสถานศึกษามีนโยบายและแนวปฏิบัติที่ชัดเจน ครูได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการประเมิน และมีการใช้เทคโนโลยีช่วยจัดเก็บและบริหารจัดการข้อมูล ทำให้การประเมินมีความเป็นระบบ โปร่งใส และแม่นยำ ผู้บริหารมีบทบาทในการกำกับติดตามและส่งเสริมมาตรฐานการประเมินร่วมกัน ส่งผลให้การประเมินผลมีคุณภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ Bloom ที่เน้นการประเมินตามสมรรถนะและการเรียนรู้จนเกิดความเชี่ยวชาญ (Mastery Learning) เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องในศตวรรษที่ 21

1.4 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารที่เห็นความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีการจัดทำนโยบาย แผนงาน และมาตรการติดตามผลที่ชัดเจน ทั้งนี้ ผู้บริหารสามารถกำกับและสนับสนุนการปฏิบัติงานของครูได้อย่างเหมาะสม ปัจจัยที่สองคือความรู้และทักษะด้านการบริหารงานวิชาการ และการประกันคุณภาพ ผู้บริหารได้รับการอบรมและพัฒนาทักษะทั้งในด้านการวางแผน การกำกับติดตาม และการประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ทำให้สามารถดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังมีระบบติดตามและประเมินผลที่ชัดเจน ทั้งในเรื่องการวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน การพัฒนาครู และการตรวจสอบคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ซึ่งช่วยให้การพัฒนาระบบประกันคุณภาพเป็นไปอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การสนับสนุนทรัพยากร บุคลากร และเทคโนโลยีอย่างเพียงพอ ทำให้ครูสามารถดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษาและระบบประกันคุณภาพภายในได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ปัจจัยสุดท้ายคือวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนมีบรรยากาศที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การนิเทศภายใน และการพัฒนาวิชาชีพครู สิ่งเหล่านี้ช่วยให้ระบบประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาดำเนินไปอย่างสอดคล้องและต่อเนื่อง ทำให้ผู้บริหารสามารถบริหารงานวิชาการได้ในระดับสูง สอดคล้องกับแนวคิดของแนวคิด Instructional Leadership ของ Hallinger (2003) ระบุว่า ผู้บริหารด้านการสอนมีบทบาทสำคัญต่อคุณภาพการเรียนการสอนและการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ผู้บริหารต้องสามารถวางนโยบาย กำกับติดตาม และสนับสนุนครูให้พัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง การบริหารงานวิชาการที่ดีจึงส่งผลโดยตรงต่อมาตรฐานการศึกษาและคุณภาพของโรงเรียน ในทำนองเดียวกันแนวคิด Strategic Leadership ของ Bush (2011) เน้นว่า ผู้นำเชิงกลยุทธ์สามารถสร้างวิสัยทัศน์และนโยบายที่ชัดเจน รวมถึงกำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพอย่างเป็นระบบ การวางแผน กำกับติดตาม และปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนตามมาตรฐานเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างระบบประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพ

1.5 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารส่วนใหญ่มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนคุณภาพผู้เรียนเป็นหลัก จึงมีการสนับสนุน ส่งเสริม และผลักดันให้ครูเกิดการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ทั้งผ่านการอบรม การร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการนำเทคนิคใหม่ ๆ ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนในพื้นที่มีระบบการนิเทศภายในที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารและครูนิเทศร่วมกัน ทำให้เกิดการติดตาม ประเมินผล และให้คำปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้ครูสามารถพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนมากขึ้น อีกทั้งครูเองก็มีความพร้อมและมีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาวิชาชีพ จึงให้ความร่วมมือในการปรับปรุงการสอนได้อย่างจริงจัง ในด้านทรัพยากร โรงเรียนมีการจัด

สภาพแวดล้อม สื่อ และเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งผลให้การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลาย และมีคุณภาพมากขึ้น พร้อมกันนี้ ยังได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานในท้องถิ่น ทำให้มีทรัพยากรและความร่วมมือในการจัดกิจกรรมทางวิชาการเพิ่มขึ้น สุดท้าย นโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่เน้นการยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ ก็เป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนมุ่งมั่นพัฒนางานวิชาการให้มีประสิทธิผลสูงสุด ด้วยปัจจัยทั้งหมดนี้ จึงทำให้การบริหารด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้บริหารในพื้นที่ดังกล่าวมีผลอยู่ในระดับมาก เป็นผลลัพธ์จากความร่วมมือและการขับเคลื่อนที่เป็นระบบของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างแท้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของสุตารัตน์ วรสาร (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอหนองสูงศรี 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่าด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ ขนาดของสถานศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีเพศ ขนาดของสถานศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอสีชมพูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่านโยบายด้านการบริหารงานวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการกำหนดทิศทางการบริหารงานภายในโรงเรียนทุกแห่งในอำเภอสีชมพู นโยบายเหล่านี้ครอบคลุมทั้งการวางแผนหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การประเมินผล และการนิเทศภายในโรงเรียน ด้วยความที่เป็นนโยบายกลางและต้องดำเนินงานในทิศทางเดียวกัน โรงเรียนทุกแห่งจึงดำเนินงานตามแนวคิดและมาตรฐานเดียวกัน ทำให้ผู้บริหารและครูผู้สอนมีแนวคิดและทัศนคติที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ แม้ว่าจะประจำอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันก็ตาม การพัฒนาวิชาชีพครูและผู้บริหารในระบบการศึกษาไทยมักเป็นรูปแบบที่มีความเป็นระบบและเป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยบุคลากรทั้งสองฝ่ายมักเข้าร่วมกิจกรรมอบรม สัมมนา หรือการพัฒนาวิชาชีพที่จัดขึ้นโดยสำนักงานเขตพื้นที่เดียวกัน เนื้อหาของการอบรมมักเน้นไปที่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาล การได้รับความรู้และแนวคิดแบบเดียวกันเหล่านี้ทำให้ครูและผู้บริหารมีมุมมองที่สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน แม้จะมีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันก็ตาม วัฒนธรรมองค์กรของสถานศึกษาในอำเภอสีชมพูอาจมีความเข้มแข็งและมีรูปแบบการทำงานที่คล้ายคลึงกัน วัฒนธรรมดังกล่าวประกอบด้วยวิถีคิด ค่านิยม และบรรยากาศในการทำงานที่เน้นความร่วมมือ ความสามัคคี และความรับผิดชอบต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ส่งผลให้ผู้บริหารและครูผู้สอนดำเนินงานภายใต้ทัศนคติเชิงบวกต่อการทำงานร่วมกันในด้านวิชาการ ความเป็นหนึ่งเดียวกันในวัฒนธรรมองค์กรนี้ช่วยลดความแตกต่างที่อาจเกิดจากปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ หรืออายุงาน ทำให้ทัศนคติเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการมีความสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ สอดคล้องกับงานวิจัยของจันทร์เพ็ญ มีชัยรัมย์ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตพัฒนาการศึกษากระสัง กลุ่มเครือข่ายกระสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตพัฒนาการศึกษากระสัง กลุ่มเครือข่ายกระสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

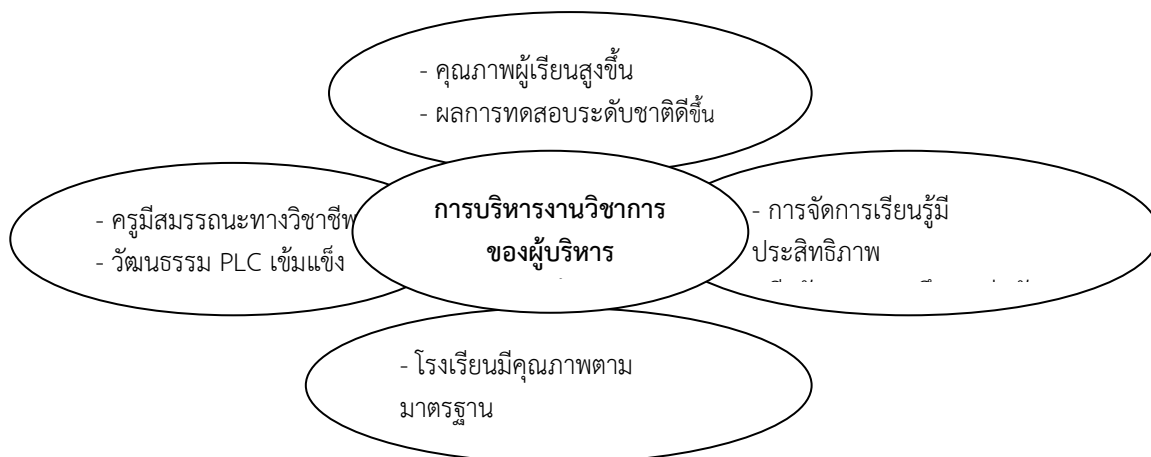
จากผลการศึกษาวิจัยการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอสีชมพูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา แสดงให้เห็นว่ายังมีพื้นที่สำหรับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น แนวทางการดำเนินการเพื่อพัฒนาด้านนี้สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ส่งเสริมการพัฒนาความรู้และทักษะการวิจัยของครู ผู้บริหารควรจัดอบรม เวิร์กช็อป หรือ การพัฒนาวิชาชีพเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Action Research) เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวิจัย การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ผล และการนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนรู้
2. จัดให้มีที่ปรึกษาหรือโค้ชด้านการวิจัยในโรงเรียน ควรประสานงานกับศึกษานิเทศก์ หรือผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยจากมหาวิทยาลัยหรือเครือข่ายทางการศึกษา เพื่อให้คำแนะนำแก่ครูตั้งแต่การออกแบบงานวิจัยจนถึงการสรุปและเผยแพร่ผลงาน
3. สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ด้านการวิจัย การจัดตั้งกลุ่ม PLC เพื่อให้ครูแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำวิจัย และวิเคราะห์ข้อมูล จะช่วยให้การวิจัยในสถานศึกษามีความต่อเนื่องและมีคุณภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5
2. ควรมีการศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการจำเป็นด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของครูในอำเภอสีชมพู

องค์ความรู้ใหม่

สรุปองค์ความรู้ใหม่จากงานวิจัย การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทอำเภอ สีชมพู ไม่ได้เน้นเพียงการปฏิบัติตามนโยบายส่วนกลาง แต่ต้องอาศัยการบริหารงานวิชาการในทุกๆ ด้าน รวมไปถึงภาวะผู้นำเชิงวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สูงขึ้น เกิดการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และการใช้ข้อมูลจริง การมีส่วนร่วมของครู และการเชื่อมโยงชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบและยั่งยืน เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ๆ ให้ตรงตามหลักการบริหารงานวิชาการ

เอกสารอ้างอิง

- จันทร์เพ็ญ มีชัยรัมย์. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตพัฒนาการศึกษากระสัง กลุ่มเครือข่าย กระสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2, *วารสารศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา*, 2(2), 18-31.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา*. ข้าวฟ่าง.
- นารี ปรานนม. (2566). *การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.
- สุดารัตน์ วรสาร และ จิราภรณ์ พันสว่าง. (2566). *การบริหารงานวิชาการเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอหนองสูงศรี 2 จังหวัดกาฬสินธุ์. วารสารการบริหารการศึกษา มจร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด*, 4(2), 33-45.
- อำนวย มีราคา. (2566). *การบริหารจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ*. หจก.สมศักดิ์การพิมพ์ กรุป.Deming, W. Edwards (1986). *Out of the Crisis*. MIT Press.
- Bush. (2011). *Theories of educational leadership and Monagement* (4th ed.) London.
- Hallinger, P. (2003). Leading educational change: Reflections on the practice of instructional and transformational leadership. *Cambridge Journal of Education*, 33(3), 329-351
- Mishra, P., & Koehler, M. J. (2006). *Technological Pedagogical Content Knowledge: A framework for teacher knowledge. Teachers College Record*, 108(6), 1017-1054.
- Rogers, E. M. (2003). *Diffusion of Innovations* (5th ed.). New York: Free Press.
- Stufflebeam, D. L., & Shinkfield, A. J. (2007). *Evaluation Theory, Models, and Applications*. Jossey-Bass.